

**Fosfat -
Godkjent som tilsetningsstoff
ved produksjon av fullsaltet
torskefisk**

**FHF hvitfisksamling
Tromsø 31. oktober 2013
Gunn Harriet Knutsen**

Produksjon av saltfisk

Tilsetningsstoff

Teknisk hjelpestoff – prosesshjelpemiddel

Foto: Per Eide/Norges Sjømatråd

Tilsetningsstoff

kort tilbakeblikk 1

- **Februar 2006:**

Brev til Mattilsynet for dialog om krav til nødvendig dokumentasjon for å vise at der det eventuelt brukes di- eller tri-fosfat som teknisk hjelpestoff er

- *innenfor det lovlige handlingsrommet for bruk av teknisk hjelpestoff*
- *og på riktig side av grensen mot ulovlig bruk av fosfat som tilsetningsstoff i saltfisk.*

- **September 2009:**

Brev til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) med forespørsel om hvordan gjeldende forskrift var å forstå.

Tilsetningsstoff

kort tilbakeblikk 2

- **Juni 2010: Svar fra HOD** der vilkårene for eventuell bruk av fosfat som teknisk hjelpestoff angis for at det skal være lovlig. **Konklusjon fra brevet:**

Det finnes et legalt rom for bruk av fosfat som teknisk hjelpestoff også i saltfiskproduksjon, men om man er på riktig eller feil side av grensen mellom lovlig og ulovlig, må dokumenteres og vurderes i det enkelte tilfelle.

- **November 2010:** Mattilsynet slo i møte med FHLs medlemmer fast at de anså all bruk av fosfat i saltfiskproduksjon som ulovlig.

Tilsetningsstoff

kort tilbakeblikk 3

- **Januar 2011:** FHL klager Mattilsynet inn til ESA for innsnevrende tolkning av EØS-bestemmelser. Har ikke fått endelig svar enda.
- **Februar 2011:** FHL og Danish Seafood Association søker EU- Kommisjonen om å få godkjent fosfat som tilsetningsstoff i **fullsaltet og lettsaltet fisk**
- **Juli 2013:** EU- Kommisjonen fatter vedtak om å godkjenne fosfat som tilsetningsstoff i **fullsaltet torskefisk** - gjeldende fra 1. januar 2014.

Foto: Per Eide/Norges Sjømatråd

Innholdet i nytt regelverk

- Only salted fish of the Gadidae family that have been pre-salted by injecting and/or brine salting with an at least 18% salt solution and often followed by dry salting
- The maximum level (5 g/ kg) applies to the sum of E450 (diphosphates), E451 (triphosphates) and E452 (polyphosphates) used individually or in a combination
- The maximum level is expressed as P₂O₅
- Period of application: **From 31 December 2013**

Prosess fremover - 1

- Godkjenning av fosfat som tilsetningsstoff gjelder fra 1. januar 2014 i EU
- Derfor har FHL anmodet FKD om at man søker å få til tilnærmet samme dato i Norge –
- Det må antakelig gjøres gjennom nasjonal forskrift

Prosess fremover - 2

- FHL vil arbeide for at fosfat blir godkjent som tilsetningsstoff også i lettsaltet torskefisk
- Med bakgrunn i den uvanlig tunge prosessen man hadde i Kommisjonen for fullsaltet torskefisk, er det liten grunn til å tro at en slik godkjenning kommer i nær fremtid

Foto: Per Eide/Norges Sjømatråd

Definisjon og kravet til teknisk hjelpestoff i forskriften

- b) «**teknisk hjelpestoff**» ethvert stoff som
- i) ikke inntas som et næringsmiddel i seg selv,
  - ii) med hensikt brukes ved bearbeiding av råvarer, næringsmidler eller ingredienser i disse, for å oppfylle et bestemt teknisk formål under behandlingen eller bearbeidingen, og
  - iii) kan resultere i en utilsiktet eller teknisk uunngåelig forekomst av restmengder av stoffet eller dets derivater i sluttproduktet, forutsatt at restmengdene ikke utgjør noen helserisiko eller virker teknisk inn på det ferdige produktet,

Sjømatproduksjon og bruk av teknisk hjelpestoff –prosesshjelpemiddel -1

- Oppsummering fra et møte der hensikten var å avklare Mattilsynets nåværende tolkning av regelverket:
- - **tillatt** å bruke tekniske hjelpestoff i all næringsmiddelproduksjon, herunder i alle prosesstrinn i sjømatproduksjonen
- -**ingen godkjenningsordning** for tekniske hjelpestoffer tilsvarende den godkjenningsprosedyren vi har for tilsetningsstoffer
- -**ikke krav om varslings** til Mattilsynet om at produsenten tar slike hjelpestoff i bruk

Sjømatproduksjon og bruk av teknisk hjelpestoff –prosesshjelpemiddel - 2

- *Bedrifter som ønsker å bruke teknisk hjelpestoff i produksjonen, må legge bruken inn i sin løpende dokumentasjon og rutinebeskrivelser for produksjonsprosessen.*
- *Mattilsynet vil i forbindelse med vanlige tilsynsbesøk vurdere om det og øvrige bruk av teknisk hjelpestoffet er gjort i henhold til regelverket.*

Like konkurransevilkår for sjømatbedrifter

- Fra FHL sin side, er vi meget fornøyde med at vi nå har en felles forståelse med Mattilsynet av regelverket på dette punkt. Vi mener virksomhetene i Norge nå har de samme rammene for å bruke tekniske hjelpestoff som aktørene i EØS for øvrig. Det er kanskje særlig viktig for fremtidig prosess- og produktutvikling at prinsippene om like konkurransevilkår nå er sikret på dette punkt.

Takk for meg!

Gunn Harriet Knutsen
Rådgiver helse og kvalitet

951 47 831